

Uchwała Nr V/173/2018
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi

z dnia 2 sierpnia 2018 roku

**w sprawie opinii dotyczącej możliwości spłaty kredytu
długoterminowego zaciąganego przez Powiat Tomaszowski**

Na podstawie art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 561) i art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późniejszymi zmianami),

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi:

1. Tomasz Karwicki - przewodniczący
2. Roman Drozdowski - członek
3. Krzysztof Kozik - członek

uchwała, co następuje:

opiniuje pozytywnie możliwość spłaty kredytu długoterminowego zaciąganego przez Powiat Tomaszowski do kwoty 13.168.668,00 zł (słownie: trzynaście milionów sto sześćdziesiąt osiem tysięcy sześćset sześćdziesiąt osiem złotych zero groszy), z przeznaczeniem na pokrycie planowanego deficytu budżetu Powiatu w 2018 roku oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań, z zastrzeżeniem zawartym w uzasadnieniu.

Uzasadnienie

W dniu 6 lipca 2018 roku do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi wpłynął wniosek Zarządu Powiatu w Tomaszowie Mazowieckim z dnia 4 lipca 2018 roku, znak: FKB.300.1.2018 o wydanie opinii dotyczącej możliwości spłaty planowanego do zaciągnięcia kredytu długoterminowego do wysokości 13.168.668,00 zł (słownie: trzynaście milionów sto sześćdziesiąt osiem tysięcy sześćset sześćdziesiąt osiem złotych zero groszy), z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Powiatu Tomaszowskiego oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Opinia Składu Orzekającego, wyrażona w sentencji niniejszej uchwały, poprzedzona została analizą:

- uchwały nr XLII/361/2017 Rady Powiatu w Tomaszowie Mazowieckim z dnia 21 grudnia 2017 roku w sprawie uchwalenia budżetu Powiatu Tomaszowskiego na rok 2018, w szczególności w zakresie limitów zobowiązań z tytułu zaciąganych pożyczek i kredytów, o których mowa w art. 212 ust. 1 pkt 6 w związku z art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r.,

- poz. 2077 z późniejszymi zmianami), z uwzględnieniem zmian na dzień podjęcia niniejszej uchwały,
- uchwały nr XLII/360/2017 Rady Powiatu w Tomaszowie Mazowieckim z dnia 21 grudnia 2017 roku w sprawie: uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Tomaszowskiego na lata 2018-2038, a także prognozy kwoty długu stanowiącej część tejże prognozy, z uwzględnieniem zmian na dzień podjęcia niniejszej uchwały,
 - uchwały nr 989/2018 Zarządu Powiatu w Tomaszowie Mazowieckim z dnia 29 czerwca 2018 roku w sprawie: zaciągnięcia przez Powiat Tomaszowski kredytu długoterminowego.

Uchwałą nr 989/2018 z dnia 29 czerwca 2018 roku Zarząd Powiatu w Tomaszowie Mazowieckim, działając na podstawie upoważnienia udzielonego w § 7 pkt 2 uchwały nr XLII/361/2017 Rady Powiatu w Tomaszowie Mazowieckim z dnia 21 grudnia 2017 roku w sprawie uchwalenia budżetu Powiatu Tomaszowskiego na rok 2018, postanowił zaciągnąć kredyt długoterminowy do wysokości 13.168.668,00 zł (słownie: trzynaście milionów sto sześćdziesiąt osiem tysięcy sześćset sześćdziesiąt osiem złotych zero groszy), z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Powiatu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. W przedmiotowej uchwale wskazano, że rzeczony kredyt zostanie spłacony z dochodów przyszłych okresów Powiatu w latach 2019-2038.

Działaniem swym Zarząd Powiatu w Tomaszowie Mazowieckim wypełnił dyspozycję art. 89 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późniejszymi zmianami), zgodnie z którą jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać kredyty i pożyczki oraz emitować papiery wartościowe na finansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów, bowiem zaciągany kredyt mieści się w ustalonym przez Radę Powiatu w Tomaszowie Mazowieckim limicie zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek na sfinansowanie planowanego deficytu i spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań łącznie z odsetkami i innymi kosztami.

Z prognozy kwoty długu, stanowiącej część Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Tomaszowskiego wynika, że dług na koniec 2018 roku, przy założeniu osiągnięcia dochodów na poziomie wskazanym w prognozie wynosić będzie 52.007.197,34 zł (pięćdziesiąt dwa miliony siedem tysięcy sto dziewięćdziesiąt siedem złotych trzydzieści cztery grosze), a zatem kształtować się będzie na poziomie 40,26% planowanych dochodów budżetu ogółem.

Zdaniem Składu Orzekającego wskazać należy, że zgodnie z regułą wynikającą z art. 243 ustawy o finansach publicznych dla danej jednostki samorządu terytorialnego obliczany jest indywidualny wskaźnik maksymalnego obciążenia budżetu z tytułu spłaty długu ustalany jako średnia arytmetyczna relacji z trzech poprzedzających lat – dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów ogółem budżetu tej jednostki.

Mając na względzie obowiązujące zasady liczenia dopuszczalnego poziomu obciążeń budżetu spłatami rat z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek, wyemitowanych obligacji i potencjalnych kwot wynikających z udzielonych poręczeń, a które to zasady zostały określone w art. 243 ustawy o finansach publicznych, Skład Orzekający przy wydaniu niniejszej opinii wziął pod uwagę dane wykazane w Wieloletniej Prognozie Finansowej Powiatu Tomaszowskiego (*ze zmianami dokonanyymi do dnia 25 lipca 2018 roku*), w tym dane dotyczące prognozy kwoty długu na lata 2018-2038, z których wynika, że obciążenie budżetu spłatami rat z tytułu zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia zobowiązań nie przekroczy wskaźnika liczonego na podstawie art. 243 wyżej opisanej ustawy. W oparciu o dane dotyczące wykonania dochodów i wydatków budżetu za lata 2015-2016 oraz planowane wartości wykazane w sprawozdaniu z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za trzy kwartały 2017 roku, wskaźnik maksymalny dla 2018 roku kształtuje się na poziomie 7,33% (według wykonania 2017 roku na poziomie 8,46%), natomiast obciążenie budżetu spłatą długu stanowić będzie 3,61% prognozowanych na ten rok dochodów ogółem. W kolejnych latach relacja dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia do wskaźnika planowanej kwoty spłaty zadłużenia przedstawia się następująco: w 2019 roku - 6,11%/4,48%, w 2020 roku - 5,14%/3,61%, w 2021 roku - 6,07%/6,01%, w 2022 roku - 10,44%/6,59%, w 2023 roku - 12,48%/6,36%, w 2024 roku - 13,27%/3,28%, w 2025 roku - 12,60%/3,20%, w 2026 roku - 12,21%/3,02%, w 2027 roku - 11,82%/2,80%, w 2028 roku - 11,42%/2,73%, w 2029 roku - 11,02%/2,66%, w 2030 roku - 10,62%/2,60%, w 2031 roku - 10,22%/2,53%, w 2032 roku - 9,82%/2,47%, w 2033 roku - 9,41%/2,40%, w 2034 roku - 9,00%/2,34%, w 2035 roku - 8,59%/2,27%, w 2036 roku - 8,18%/2,21%, w 2037 roku - 7,77%/2,14%, w 2038 roku - 7,35%/1,80%.

Jednakże Skład Orzekający zwraca uwagę, że w roku 2021 poziom obciążenia budżetu spłatą długu będzie w granicach wskaźnika dopuszczalnego, gdyż przywołana relacja wynosi 6,01%/6,07%. Przy powyższym należy podkreślić, że spełnienie w 2021 roku relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych obciążone jest ryzykiem. W ocenie Składu Orzekającego w celu zapewnienia spłaty planowanego do zaciągnięcia długu, konieczne jest bieżące monitorowanie relacji wynikających z wieloletniej prognozy finansowej i na tej podstawie dokonywanie ewentualnych zmian założonych wielkości dla zapewnienia spełnienia przez Powiat Tomaszowski w latach następnych reguł fiskalnych wynikających z ustawy o finansach publicznych.

Odnotować także należy, że w Wieloletniej Prognozie Finansowej Powiatu Tomaszowskiego przyjęto założenie, że w latach 2018-2019 spłata zobowiązań zaliczanych do długu finansowana będzie z przychodów zwrotnych tj. kredytu. Począwszy od 2020 roku spłata długu planowana jest z nadwyżki dochodów nad wydatkami budżetowymi (*nadwyżki budżetowej*), która de facto powstanie z nadwyżki operacyjnej tj. nadwyżki dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi.

Skład Orzekający pragnie podkreślić, że uprzednio opisane wskaźniki ustalone zostały przy założeniu pełnej realizacji przez Powiat Tomaszowski zarówno dochodów bieżących, jak i majątkowych, utrzymania zakładanego poziomu wydatków oraz osiągnięcia planowanych

nadwyżek operacyjnych, co wymaga bardzo konsekwentnego działania w zakresie pozyskiwania zaplanowanych dochodów, jak również dyscypliny w ponoszeniu wydatków.

Mając powyższe na względzie Skład Orzekający postanowił wydać opinię jak w sentencji niniejszej uchwały.

Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy odwołanie do pełnego składu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.